

Asianro 366/02.02.02/2020

§ 148**Talousarvion toteutuminen maaliskuu 2020**

Talousjohtaja Sanna Häkli 14.5.2020:

Ohessa on tammi-maaliskuun talouden toteumaraportit, verotulojen kertymä, kuntaviuhka erikoissairaanhoidon käytöstä sekä henkilöstö 31.3.2020.

Talousarvion toteutumista seurataan toimielimissä kuukausittain. Kaupunginhallitukselle laadittava raportti sisältää koko kaupungin tuloslaskelman lisäksi raportin käyttötalouden toteumasta lautakunnittain toimintatuottojen, toimintakulujen ja toimintakatteen tasolla. Raportissa esitetään talousarvion toteutumisen lisäksi vertailu edelliseen vuoteen. Kaupunginvaltuustolle laaditaan talouden toteutuman raportti maaliskuun lopun, kesäkuun lopun sekä syyskuun lopun tilanteesta.

Yleistä

Vuosi 2020 lähti talouden toteuman kannalta käyntiin myönteisin odotuksin. Maaliskuussa alkanut koronavirusepidemia tulee kuitenkin vaikuttamaan vuoden 2020 talouden toteutumiseen negatiivisesti siten, että alkuperäisen talousarvion mukaiseen tulokseen ei tulla pääsemään. Koronaepidemian vaikutukset eivät näy vielä tammi-maaliskuun toteumassa. Vuoden 2020 aikana on kuitenkin odotettavissa heikkenemistä talouden toteumaan. Verotulot tulevat heikkenemään tämän hetkisen arvion mukaan yli 6 miljoonaa euroa ja mm. terveystalouden osalta on odotettavissa menojen kasvua. Valtio tulee kompensoidaan verotulomenetyksiä, mutta kompensaaion kokonaismäärä ei ole vielä tiedossa.

Kuntaliiton tuoreen analyysin mukaan koko kuntakentän vuoden 2020 talouden toteutumisen ennuste on peräti -1,9 miljardia euroa arvioitua heikompi.

Raision kaupungin tuloslaskelman toteutuminen

Tasaisen käytön mukainen maaliskuun toteuma olisi 25 %. Toteumaprosentit esitetään liitteenä olevissa raporteissa.

Toimintakate

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksena syntyvä **toimintakate** oli maaliskuussa noin -31,8 miljoonaa euroa ja se toteutui noin 1,3 miljoonaa laskennallista talousarviota paremmin. Toteumaprosentti oli 24 %.

Lautakuntien toimintakatteet toteutuivat laskennallista talousarviota paremmin teknistä lautakuntaa ja konsernihallintoa lukuun ottamatta. Edellisten osalta sekä toimintakulut että toimintatuotot toteutuivat laskennallista talousarviota

heikommin. Teknisen lautakunnan tulojen kertymään vaikuttavat mm. laskutusrytmit sekä toteumavertailunäkökulmasta tuloarvioon sisältyvät kertaerät, joiden odotetaan toteutuvan myöhemmin talousarviovuoden aikana. Satamatoiminnan myyntituotot toteutuivat maaliskuussa laskennallista talousarviota paremmin. Kulujen osalta maaliskuun toteumassa ICT-kulut sekä aine- ja tarvikkekulut toteutuivat laskennallista talousarviota suurempina. Talven aikaiset kunnossapitotyöt vaikuttavat toteumaan vuoden alkupuolella. Konsernihallinnon toimintakatteen toteutumisen eroja selittäviä tekijöitä olivat sähkökauppa sekä jäsenmaksujen sekä seudulliseen kehittämiseen liittyvien maksujen kohdistuminen vielä alkuvuonna parille kuukaudelle todellisen, koko vuoden kuukausille tapahtuvan jakautumisen sijaan.

Muiden lautakuntien osalta sekä toimintatuotot että toimintakulut toteutuivat laskennallisen talousarvion mukaisesti tai sitä paremmin.

Koko kaupungin **toimintatuotot** olivat maaliskuussa noin 10,2 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat kokonaisuudessaan hieman, noin 34 tuhatta euroa, talousarviota paremmin. Mainittavin talousarviota parempi toteuma oli sivistyslautakunnan toimintatuotoissa, joihin vaikuttivat positiivisesti tukien ja avustusten talousarviota parempi toteuma. Toinen mainittava maaliskuun tuottojen toteumaan vaikuttava tekijä oli konsernihallinnon toteumassa mukana olevat maanmyynnistä saadut luovutusvoitot. Koko vuoden osalta maanmyynnin luovutusvoittoja on arvioitu toteutuvan 1,25 miljoonaa euroa, maaliskuussa tästä on toteutunut 0,4 miljoonaa euroa.

Koko kaupungin **toimintakulut** olivat maaliskuussa noin -42,0 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat 1,2 miljoonaa euroa alle laskennallisen talousarvion. Toimintakuluista **henkilöstökulut** olivat -16,7 miljoonaa euroa ja ne alittivat laskennallisen talousarvion kaikkien lautakuntien osalta. Koko kaupungin henkilöstökulut alittivat laskennallisen talousarvion 1,6 miljoonalla eurolla. Säästöt syntyivät mm. täyttämättä olleista vakansseista. Toinen iso kululaji, **palvelujen ostot**, toteutuivat -20,0 miljoonan euron suuruisena ylittäen laskennallisen talousarvion 0,4 miljoonalla eurolla. Merkittävimmät ylitykset olivat teknisessä lautakunnassa ja konsernihallinnossa, joita selittävät aiemmin yllä mainitut tekijät.

Raision erikoissairaanhoidon käyttö suhteessa tasaerälaskutukseen oli tammi-maaliskuussa 7,5 %.

Verotulot

Verotulot toteutuivat tammi-maaliskuussa 0,8 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota paremmin. Yhteensä verotuloja kertyi noin 26,7 miljoonaa euroa. **Kunnallisvero** kertyi noin 24,6 miljoonaa euroa ja **yhteisövero** noin 1,9 miljoonaa euroa. **Kiinteistöveron** kertymä oli noin 130 tuhatta euroa. Koronaepidemian vaikutukset eivät vielä näy maaliskuun verojen kertymässä, mutta valtakunnallisten arvioiden mukaan vaikutus verotuloihin tulee olemaan vuoden mittaan merkittävä.

Kuntaliiton huhtikuun ennusteen mukaan Raision kaupungin vuoden 2020 verotulot tulisivat olemassa olevien taustatietojen valossa olemaan noin 97,5 miljoonaa euroa, eli noin 6,0 miljoonaa euroa vuoden 2020 alkuperäisen tulosarvion verotuloja vähemmän. Kunnallisveroa kertyisi noin 85,9 miljoonaa euroa, kiinteistöveroa noin 7,4 miljoonaa euroa ja yhteisöveroa noin 4,2 miljoonaa euroa. Ennuste päivittyy kevään aikana ja oletus on, että verotulojen heikennys tulee olemaan nyt ennustettua vieläkin suurempi.

Vuoden 2019 verotulojen kertymävajeesta osa kertyi tammikuun verotilitysten yhteydessä. Muilta osin kertymävajeen on arvioitu kertyvän vuoden 2019 verotuksen valmistumisen yhteydessä. Vaikutukset tulisivat edellisen osalta vaikuttamaan veronpalautusten ja jäännösverojen määrään heinäkuusta alkaen. Suurimpien vaikutusten arvioidaan näkyvän alkusyksyn tilityksissä.

Valtionosuudet

Valtionosuudet toteutuivat maaliskuussa hieman, noin 130 tuhatta euroa, laskennallista tulosarviota paremmin. Valtionosuudet olivat maaliskuun lopussa kokonaisuudessaan noin 8,0 miljoonaa euroa.

Koronakriisi vaikuttaa myös vuoden 2020 valtionosuuksiin. Hallitus on päättänyt korvata kunnille verotulojen maksujärjestelyjen muutoksista vuonna 2020 väliaikaisesti aiheutuvat verotulojen viivästymiset, kokonaisuudessaan 547 miljoonaa euroa. Raision osalta korvaus on noin 2,4 miljoonaa euroa. Korvaus maksetaan vuoden 2020 valtionosuusmaksatuksen yhteydessä toukokuun 2020 maksatuksesta alkaen. Korvauksella ei kuitenkaan ole todellista pitkän aikavälin kuntien taloutta vahvistavaa vaikutusta, koska vuoden 2020 korvausta vastaava määrä vähennetään viivästyskorkoineen kuntien valtionosuusmaksatuksen yhteydessä vuonna 2021.

Kuntatalousohjelman mukaan hallitus on valmistelemassa kuntien tukipakettia, jonka koko on ennakkotietojen mukaan vähintään miljardi euroa. Koronakriisin vaikutusarvioiden tarkentuessa hallitus täydentää tarvittaessa kunnille suunnattua toimenpidekokonaisuutta elokuun 2020 budjettiriihessä.

Vuosikate ja tuloslaskelman toteutuminen

Raision vuoden 2020 rahoitustuottojen ja rahoituskulujen toteuma on vielä alkuvuonna kokonaisuudessaan laskennallista tulosarviota pienempi, mutta niiden arvioidaan toteutuvan koko vuoden osalta tulosarvion mukaisesti.

Vuosikate toteutui maaliskuussa 1,8 miljoonaa euroa laskennallista vuosikatetta paremmin. Tähän vaikuttivat myönteisesti aiemmin esitetyt erät: toimintakate, verotulojen ja valtionosuuksien tulosarviota parempi toteuma. Maaliskuun vuosikate oli 2,9 miljoonaa euroa, mikä on 0,9 miljoonaa euroa vuoden 2019 maaliskuun vuosikatetta parempi.

Poistot toteutuivat hieman laskennallista talousarviota pienempinä, ollen 1,8 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma toteutui kokonaisuudessaan maaliskuussa laskennallista talousarviota (-0,9 milj. euroa) paremmin tuloksen toteuman ollessa noin 1,1 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden maaliskuun toteuma oli noin 0,1 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Investointeja toteutettiin tammi-maaliskuussa noin 1,2 miljoonalla eurolla toteumaprosentin ollessa 12,4 %. Investointien toteuma oli noin 0,4 miljoonaa euroa isompi kuin edellisvuonna vastaavana ajankohtana.

Vuoden 2020 tulosennuste

Talousarviossa vuoden 2020 tilikauden alijäämäksi arvioitiin -3,5 miljoonaa euroa. Tällä hetkellä käytettävissä olevien valtakunnallisten koronavaikutusten sekä kaupungin omien arvioiden mukaisin parametrein tehdyn tämänhetkisen ennusteen mukaan koko vuoden tuloksen arvioidaan painuvan reilusti negatiiviseksi ollen vuoden lopussa noin -8,4 miljoonaa euroa, eli noin 5 miljoonaa euroa talousarviota heikompi. Tämä tarkoittaisi sitä, että vuoden lopussa kaupungin kertynyt ylijäämä olisi enää noin 1,7 miljoonaa euroa. Tilanne edellyttää sopeuttamistoimien tekemistä, ja toimiin on jo ryhdytty mm. henkilöstösäästöihin tähtäävien toimenpiteiden ja toimintojen tehostamisen tarkastelun osalta.

Tulosennustetta päivitetään sitä mukaa, kun uutta valtakunnallista tietoa on saatavilla.

Oheismateriaali	6	Toteumaraportit tammi-maaliskuu 2020
	7	Verotulojen toteuma maaliskuu 2020
	8	Kuntaviuhka tammi-maaliskuu 2020
	9	Raision kaupunki_henkilöstö 31.3.2020

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Ari Korhonen

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää merkitä asian tiedokseen.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Esittelijä teki seuraavan lisäyksen päätösehdotukseen:

Kaupunginhallitus päätti 17.6.2019 § 225 taloustyöryhmän loppuraportin yhteydessä, että taloustyöryhmä toimii jatkoselvityksiä ja raportissa mainittujen ehdotusten toimeenpanoa taustalla koordinoivana toimikuntana. Erityisesti koronatilanteen johdosta talouden kokonaiskuva on muuttunut radikaalisti. On tarkoituksenmukaista, että taloustyöryhmä voi jatkaa työtään myös talouden kokonaiskuvan parissa. Kaupunginhallitus päättää, että taloustyöryhmän tulee tarkastella toimenpiteitä kustannusten kasvun hillitsemiseksi ja tulojen lisäämiseksi ja talouden tasapainottamiseksi muiden tehtäviensä ohella.

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti lisäys mukaan lukien.

